

Jaarverslag 2025

STICHTING STEENUILENWERKGROEP DRENTHE

2026: JAAR VAN DE STEENUIL

VOGELBESCHERMING NEDERLAND & SOVON

STICHTING STEENUILENWERKGROEP DRENTHE

Bestuur

Erwin Bruulsema

- Voorzitter
- Coördinator Drenthe voor STONE
- Secretaris
- Website + Facebook
- Geven lezingen
- Fondsenwerving

Okko Vos (vanaf 2026 – Dox Poiesz)

- Penningmeester
- Geven lezingen
- Facilitering materialen
- Inkoop materialen
- Veiligheid
- Bouwen boombokken

Patrick Bolling

- Bestuurslid
- Markten
- Inkoop markten
- Opslag materialen
- Bouwen boombokken
- Facilitering materialen

Lenk van Zandwijk

- Bestuurslid
- Doorontwikkeling nestkasten
- Camera-settings
- Onderzoek
- Doorontwikkeling nestkasten

Correspondentieadres:

Bestuur Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe
Paalakkers 13
7981 DN Diever

Tel.nr.: 06 25 23 88 56
Email: info@steenuilendrenthe.nl

Website: www.steenuilendrenthe.nl
Facebook: www.facebook.com/stichtingsteenuilenwerkgroep
Instagram: www.instagram.com/steenuilenwerkgroepdrenthe/

KvK.nr.: 04061497

RSIN: 816231114

Onze stichting beschikt over een ANBI-status.

Inhoud

STICHTING STEENUILENWERKGROEP DRENTHE	1
INLEIDING	3
1] RESULTATEN	4
1.1. Drenthe: Territoria	4
1.2. Drenthe: Nesten, Eieren, Jongen	7
1.3. Waarneming.nl.....	11
1.4. Groningen.....	11
1.5. Friesland	11
2] ACTIVITEITEN STUD	13
3] FACILITERING STUD	16
3.1. Uitgifte materialen.	16
3.2. Uitleen materialen.....	16
3.3. Aanschaf materialen.....	16
3.4. Opslag materialen.....	18
4] WERKGROEPEN	19
5] JUBILEUM 25 JAAR STUD.....	20
5.1. Nieuw logo.....	20
5.2. Bordje steenuilenerf.....	26
5.3. Ontwikkelen folder	27
5.4. Jeugdactiviteiten.....	30
5.6. Kennisdag	32
5.7. PR Jubileum STUD.....	35
5.8. Terugblik jubileumactiviteiten	38
6] FINANCIEEL EN SAMENWERKING.....	40
6.2. Financiën jubileum	40
7] VOORUITBLIK OP 2026	42
BIJLAGE 1: FOTOVERSLAG JUBILEUMDAG	43

INLEIDING

Het jaar 2025 gaat de boeken in als een bewogen en bevlogen jaar. Op 8 mei 2000 is onze stichting opgericht door Hein Bloem en Gerard Klunder, dus was het dit jaar tijd om groots uit te pakken en dit 25-jarig jubileum aan te grijpen om met elkaar iets moois neer te zetten.

Vanuit het bestuur is de uitvraag gedaan voor commissieleden om gezamenlijk de schouders eronder te zetten en er iets moois van te maken. We begonnen dan ook begin 2025 met een 8-persoons commissie. Helaas door omstandigheden bleven daar uiteindelijk 6 van over in de loop van het jaar. De jubileumcommissie werd gevormd door Joke van der Lei, Dox Poiesz en het bestuur; Erwin Bruulsema, Patrick Bolling, Okko Vos en Lenk van Zandwijk. Later hierover meer in dit verslag.

Naast alle jubileumperikelen hebben we ons ook weer ingezet om de vrijwilligers in de provincie Drenthe te voorzien van de nodige informatie en te faciliteren met materialen die het vrijwilligerswerk makkelijker en leuker maken. We hebben weer de nodige markten bezocht, lezingen gegeven en ons netwerk verder uitgebreid door onder andere in contact te treden met de Stichting Steenuilen Groningen die in 2024 is opgericht om de steenuil in de provincie Groningen te beschermen. Ook de samenwerking met de Friese Steenuilenwerkgroep is verder ontwikkeld door het verzorgen van lezingen in Friesland en het gezamenlijk optrekken op de open dag van Wildopvang de Fûgelhelling. Ook ontwikkelingen in de populaties worden onderling uitgewisseld.

Dit heeft er geen jaaravond plaatsgevonden, maar hebben we dat in een andere vorm gegoten tijdens de jubileumactiviteiten. Door wisselingen in enkele gebieden en coördinatoren die gestopt zijn, ontstond de uitdaging om nieuwe coördinatoren te vinden. Dit is in de belangrijkste gebieden in Drenthe gelukt.

In dit jaarverslag is er dit jaar extra aandacht voor de jubileumactiviteiten en de resultaten vanuit de provincie.

Veel leesplezier!

Namens het bestuur: Erwin Bruulsema (Voorzitter)

1] RESULTATEN

De afgelopen jaren hebben we steeds vaker ontdekt dat onderzoek door inzet van camera's, ringen en controles door vrijwilligers ons waardevolle informatie oplevert over de steenuil en hoe we de steenuilen nog beter kunnen beschermen. Dit kunnen we niet zonder de ogen en oren in het veld. De steenuilenvrijwilligers maken het mogelijk om een zo volledig mogelijk beeld van de steenuilen in Drenthe te schetsen.

“Zonder bescherming geen onderzoek en zonder onderzoek geen bescherming.”

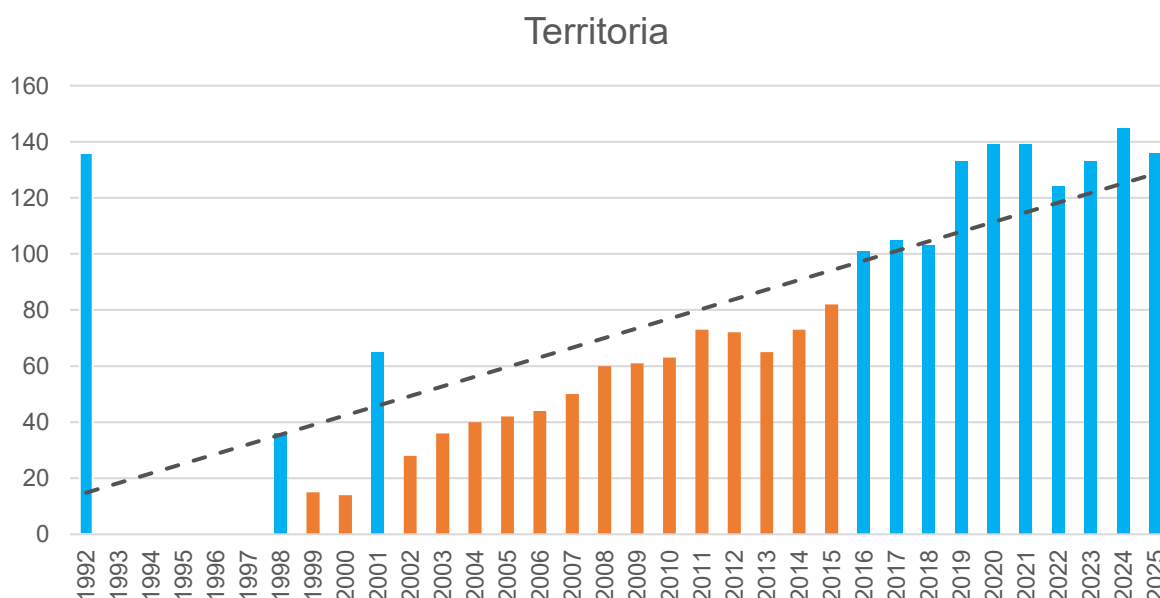
Erwin Bruulsema – Voorzitter Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe

---

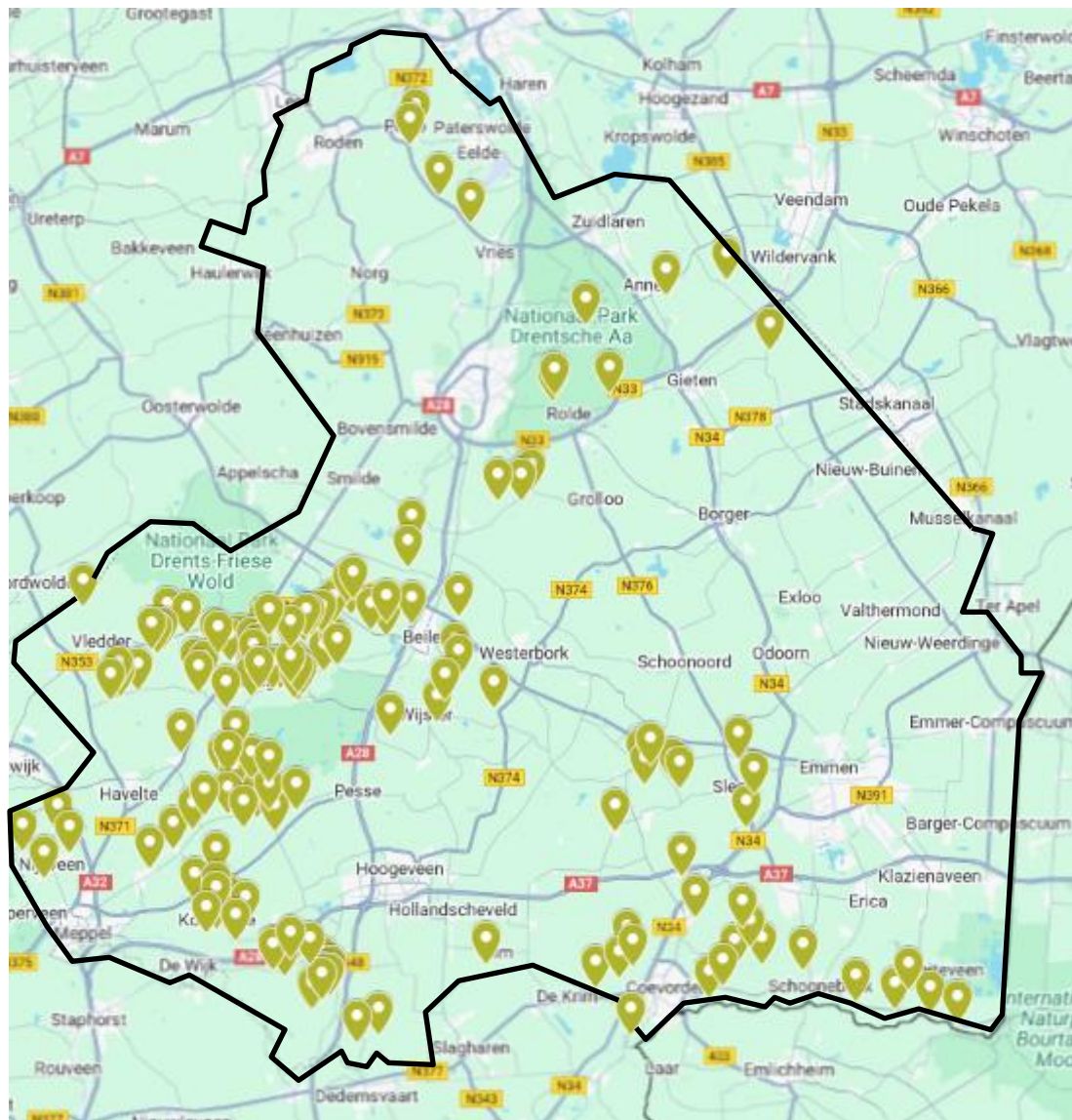
1.1. Drenthe: Territoria

Dit jaar kiezen we er bewust voor om wat verder terug te kijken, maar ook om specifiek de laatste tien jaar steenuilenbescherming in Drenthe onder de loep te nemen. Hieronder de resultaten in grafieken en tabellen, met daarbij de nodige uitleg.

In de staafgrafiek op de volgende pagina is de ontwikkeling van de steenuil qua aantal vastgestelde territoria te zien. De blauwe staven (jaren) zijn de meest betrouwbare tellingen, omdat hierin het grootste deel van Drenthe is meegenomen. In de periode 2002 t/m 2015 zijn de tellingen minder betrouwbaar geweest. In de blauwe jaren is intensief ingezet op monitoring met geluid. De laatste jaren zien we een stabiel tot iets stijgend beeld m.b.t. de ontwikkeling van het aantal vastgestelde territoria over de provincie Drenthe. Hierbij moet worden opgemerkt dat er niet gebied dekkend geïnventariseerd wordt in grote delen van de provincie. Door jaarlijks op dezelfde manier te werk te gaan ontstaat er een goed beeld van hoe de populatie steenuilen zich ontwikkelt in de gebieden waar de steenuilenvrijwilligers actief zijn.

Territoria van de steenuil worden geïnventariseerd in de periode februari-maart. Door de territoriumroep van het mannetje steenuil af te spelen worden de steenuilen uitgelokt om te reageren. Het afspelen van dit geluid in het territorium van een territoriaal mannetje steenuil zorgt ervoor dat hij de “indringer” wil verjagen door hierop te reageren. Op het moment dat een steenuil reageert stopt de vrijwilliger met het afspelen van het geluid en wordt het territorium ingetekend op kaart. Deze stippenkaart (zie hieronder) wordt jaarlijks gedeeld met de SOVON.

Figuur 1: kaart met territoria en broedlocaties van steenuilen in Drenthe

In totaal werden in 2025 iets minder territoria vastgesteld ten opzichte van 2024. In 2025 kwam het aantal territoria uiteindelijk uit op 136. In 2024 waren dat er 145, dus 9 territoria minder. Dat houdt niet in dat er ook daadwerkelijk minder steenuilen waren in Drenthe. Er is namelijk altijd sprake van een waarnemerseffect. Sommige jaren roepen de steenuilen beter terug dan andere jaren en in één van de gebieden is niet geïnventariseerd dit jaar door het stoppen van een coördinator. Inmiddels is voor dat gebied een nieuwe coördinator gevonden die in 2026 de controles op zal pakken in het gebied.

Tijdens de territoriuminventarisatie in Zuidwest-Drenthe is een journalist en fotograaf mee geweest om een artikel te schrijven. Hieronder vindt u dit artikel uit de Steenwijker en Meppeler Courant van 24 maart 2025.

Oep, oep, oep! Steenuilen spotten op gehoor

■ Met een boxje op pad om
een reactie uit te lokken

In Diever en omgeving loop je kans om in het schemerdonker een man tegen te komen in een geel hesje, die een boxje omhoog houdt waaruit uilen geluid klinkt. Dat is Erwin Bruulsema, van de Steenuilenwerkgroep Drenthe. Hij inventariseert hoeveel steenuilen een territorium hebben geclaimd en doet dat soms samen met andere vogelaars.

AFKE HENNI

Het paspoort

Het miezert lichtjes als voor het huis van Bruulsema in Diever nog twee vogelaars zich melden voor een rondje in de omgeving om de territoria van de steenuilen te kunnen markeren op een kaart. Het begint donker te worden; het moment om op pad te gaan.

Het zijn vogelaars Ioke van der Lei en Marie-Elise Hobbink die eveneens een geel hesje aantrekken en met Bruulsema meegaan voor een rondje steenuilen spotten, op gehoor. In het donker zie je misschien een uil als die overvliegt, maar te horen zijn deze kleinste, in Nederland broedende, uilen zeker. De inventarisatie die gedaan wordt valt onder het gebied van de vogelwacht Uffelte. Vorig jaar werden daar 67 van de 145 territoria in Drenthe vastgesteld. Er zijn in de provincie meerdere werkgroepen actief.

'Oep, oep, oep'
Hamvraag is hoe de territoriumroep van de steenuilenman klinkt en hoe

Hoogte: 21-27 centimeter,
Spanwijdte: 55 centimeter,
Gewicht: mannetje ca. 180 gram,
vrouwje ca. 200 gram,
Menu: muizen, grote insecten,
vogeltjes.

Het vrouwje broedt de eieren uit,
waarna het uilenpaar samen de
jongen grootbrengt.

Je die zou schrijven. „Oep, oep, oep“, stelt Erwin Bruulsema voor. Hij laat het geluid ook uit het boxje klinken. Een geluid opschrijven is toch anders dan het horen, blijkt.

De eerste stop van de avond is bij een boerderij met in de boom bij de oprijt een nestkast. Bruulsema haalt het boxje tevoorschijn en speelt het geluid af. Drie keer tien roepen, met een minuut tussenpauze. „Dan kun je horen of er ergens uit de verte een steenuil terugroept“, legt hij uit. Hoe iedereen ook de oren spijst, een uilenman die roept dat het territori-

In het donker luisteren of de steenuil terugroept. FOTO WIN GRIEDHART

um bezet is, wordt niet gehoord. In Diever en Wapse zijn acht of negen territoria bekend.

Holenbroeder

De werkgroep, die 25 jaar bestaat, is er niet omdat het slecht gaat met de steenuil, maar om er voor te zorgen dat de vogel plek heeft om te broeden. De steenuil is een holenbroeder en woont graag in een buurt met kleinschalige landbouw waar vee in het land loopt.

Toen er nog overal hoogstamfruitbomen stonden maakte de uil

'Hij zit graag op een paaltje in een weiland'

gebruik van de holtes in die bomen. Nu die nog nauwelijks te vinden zijn, en ook holtes in daken vaak zijn dichtgemaakt, is het diertje groterdeels aangewezen op nestkasten. Door te inventariseren waar de uilen zich bevinden wordt ook duidelijk waar misschien nog een nestkast nodig is.

Opportunistische eter

Dat is ook onderdeel van het werk van de werkgroep: het ophangen en onderhouden van de nestkasten. Ze zijn voorzien van een sluis zodat marters niet naar binnen kunnen. De nestkasten hangen verspreid in het gebied. Dat de steenuil een voorkeur heeft voor boerderijen is ingegeven door wat deze kleine jager eet.

„Het is een opportunistische eter“, vertelt Bruulsema terwijl hij met het gezelschap naar de volgende locatie rijdt. „Hij zit graag op een paaltje in een weiland en vangt dan niet alleen muizen, maar ook grote insecten zoals mestkevers of een vogeltje als 'ie de kans krijgt.“ Niet bepaald kieskeurig dus. „Vorige week, toen het warmer was, waren er al mestkevers“, zegt Ioke van der Lei vanaf de achterbank. Namens de werkgroep staat zij onder meer op markten om informatie te geven. Ook op de tweede locatie waar de

territoriumroep wordt afgespeeld roepen zowel Erwin als Ioke dat ze 'm horen, maar dan heel ver weg. Daarna blijft het stil. Auto's rijden voorbij en remmen af bij het zien van de reflecterende gele hesje. Het is wel voorgekomen dat dat een buurtbewoner of de politie even kwam informeren wat de bedoeling is. „Dan laat ik het geluid van de uil horen en het hesje met het logo van de werkgroep zien, en dan is goed“, vertelt Bruulsema. Vanavond gebeurt dat niet, maar honden blaffen wel vanwege dat gespuis langs de weg en de rare geluiden. Bewoners kijken toch ook even door het raam naar buiten.

Dan, op de derde stopplek, is het raak. Overtuigend klinkt de roep van een steenuilenman terug als antwoord op het geluid uit het boxje. Hij zit ergens in een landje tussen twee huizen in en houdt niet op met roepen dat het zijn territorium is. Elke keer klinkt het geluid iets dichterbij. De uil zit in een grote eik naast het huis. De vogel is zo boos over de vermeende indringer dat hij nu een alarmkreet slaakt. Het is duidelijk; dit is zijn gebied.

Geluid op de website

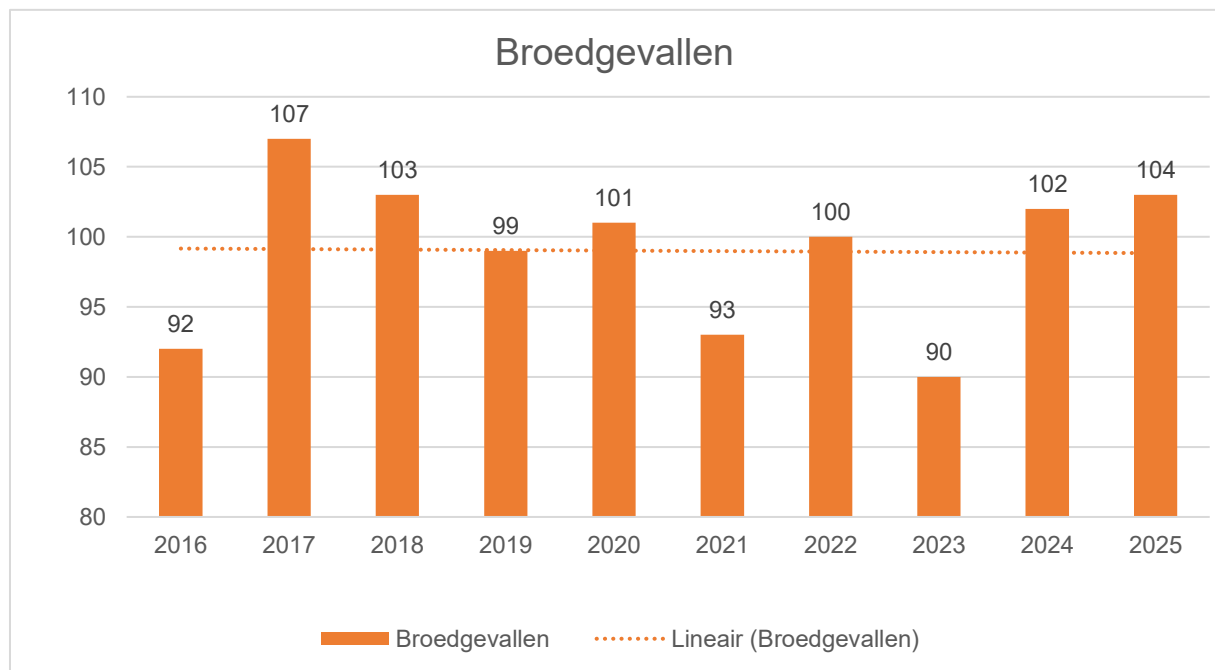
Op de website van de steenuilenwerkgroep Drenthe is het geluid van de territoriumroep te beluisteren. Wie het geluid 's avonds ook hoort, weet dan dat er een steenuilenman is die zijn territorium afbakt. Via info@steenuilendrenthe.nl kan gemeld worden waar de uil zich bevindt. Op de site staat ook het bouwplan van een nestkast voor deze kleine uil.

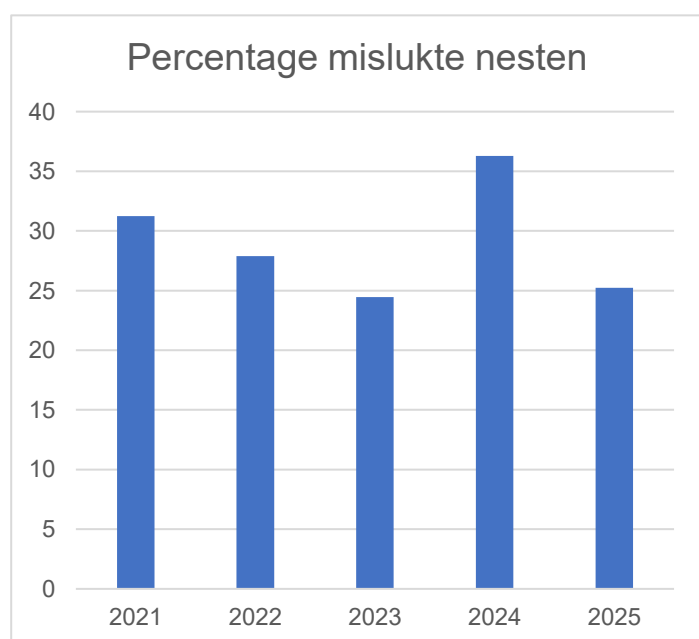
De steenuil. FOTO ERWIN BRUULSEMA

1.2. Drenthe: Nesten, Eieren, Jongen

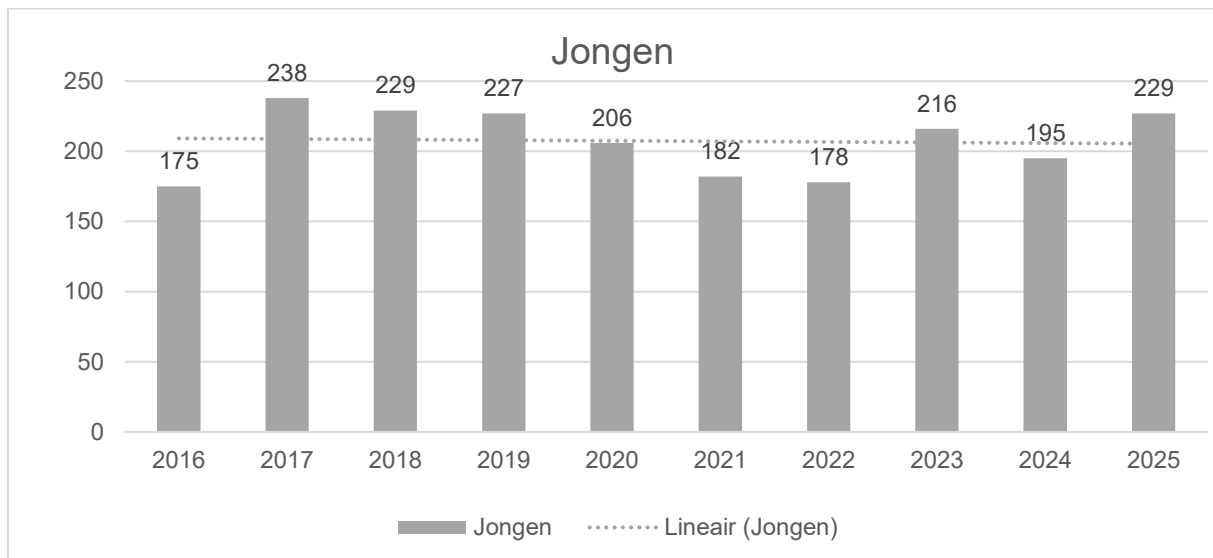
Qua aantal vastgestelde broedgevallen hadden we ook dit jaar in Drenthe niet te klagen. Zo rond de 100 nesten geven een stabiel beeld van de populatie over de gehele provincie. Echter zien we de laatste twee jaar wel een verschuiving. In Zuidwest-Drenthe is een kleine afname geweest in het aantal broedgevallen en dit wordt opgevangen door voornamelijk de uitbreiding in de populatie in het midden en zuiden van de provincie. De hoop is dat de populatie in Zuidwest-Drenthe zich zal herstellen en de populaties de rest van de provincie zich zullen uitbreiden. Het landelijke beeld van de steenuil laat ook een kleine groei zien op de zandgronden, waar we het meest van hebben in Drenthe, dus dat biedt perspectief.

Het is bekend dat een deel van de nesten jaarlijks mislukken. Het ene jaar mislukken er wat meer nesten dan het andere jaar, maar tussen de 20% en 30% mislukte nesten is gemiddeld gezien heel normaal. Dit jaar hadden we met zo'n 25% mislukte nesten een goed jaar. Helemaal als je het afzet tegen het misluktingspercentage van 2024, toen die boven de 35% uitkwam. De laatste jaren is intensief ingezet op de doorontwikkeling van de nestkasten en het inzetten van pendelkasten in bepaalde gebieden. We kunnen nog niet zeggen of dit van invloed is geweest op het misluktingspercentage van dit jaar. Daarvoor is een langere periode

onderzoek nodig om dat vast te stellen. Mislukte nesten kunnen vele oorzaken hebben, zoals predatie (nest of volwassen vogels), uitvallen volwassen vogel(s), onervarenheid, man die niet genoeg prooi aanvoert voor broedend vrouwtje, onbevuchte eieren, etc.. We zien dat de nesten van eerstejaars vogels vaker mislukken en dat het broedresultaat ook afneemt als de vrouwtjes ouder worden (boven de 7 jaar).

Als we naar het aantal uitgevlogen jongen kijken dan zien we daarin dat het aantal terug is op het niveau van 2019. Dat is een goed teken. We hebben relatief weinig mislukte nesten gehad, waardoor ook de jongenoverleving in het nest hoger was en dus meer jongen zijn uitgevlogen. Minimaal 227 jongen zijn dit jaar uitgevlogen. Dit zijn de jongen van de vastgestelde nesten door de vrijwilligers in Drenthe. Er is ook nog een percentage nesten dat zich op plaatsen bevindt buiten het bereik van de vrijwilligers. Dit kan bijvoorbeeld onder daken of in holtes van bomen zijn, waarvan we niet exact weten of er gebroed is, of dat dan ook gelukt is en of er vervolgens jongen uitgevlogen zijn.

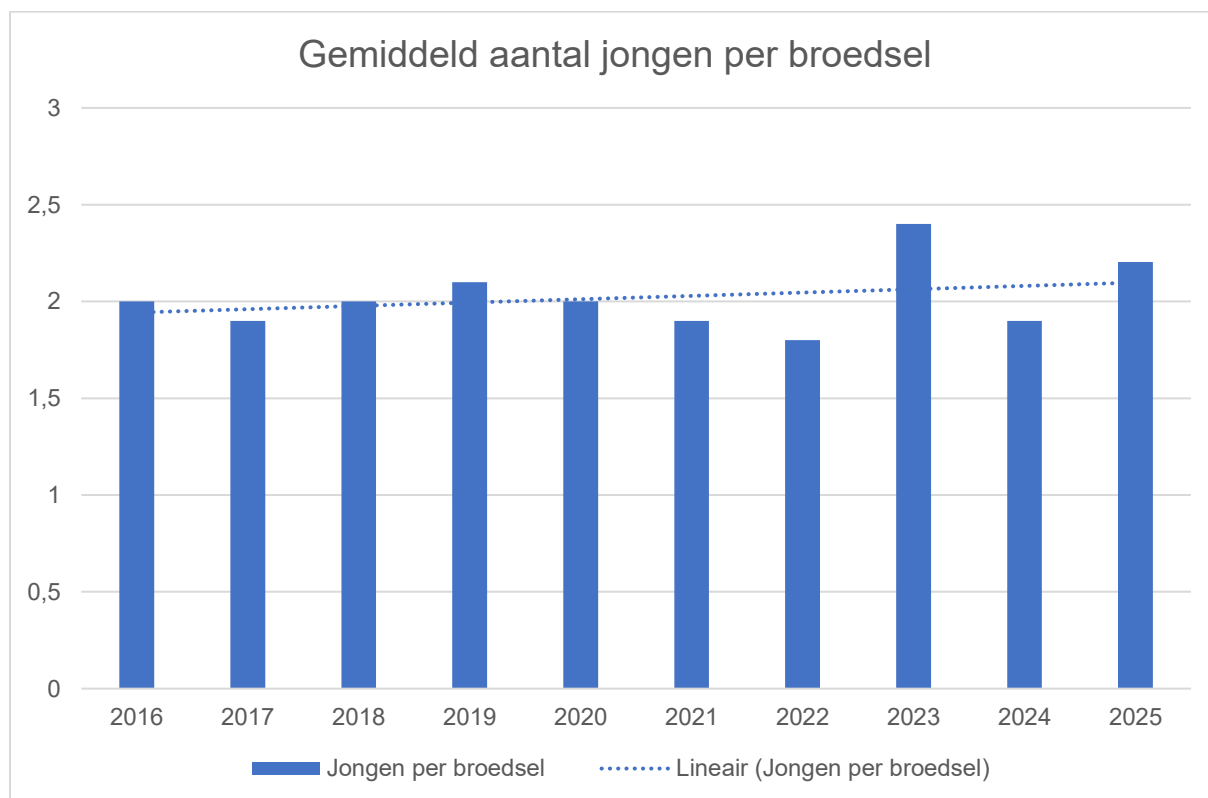

Figuur 2: Jongen tijdens het ringen in het bakje dat gebruikt wordt om te wegen.

Figuur 3: Enthousiaste vrijwilligers, bewoners en kinderen tijdens het ringen.

Als we hieronder in de grafiek kijken zien we dat het gemiddeld aantal uitgevlogen jongen per nest boven de 2,0 jongen ligt. Aangenomen wordt dat gemiddeld 2 jongen per nest nodig zijn om de populatie in stand te houden of uit te breiden. We zien dat in de afgelopen 5 jaar twee keer dit gemiddelde boven de 2,0 heeft gelegen en drie keer daaronder. Dat zien we echter niet terug in de aantallen nesten die vastgesteld worden in de provincie.

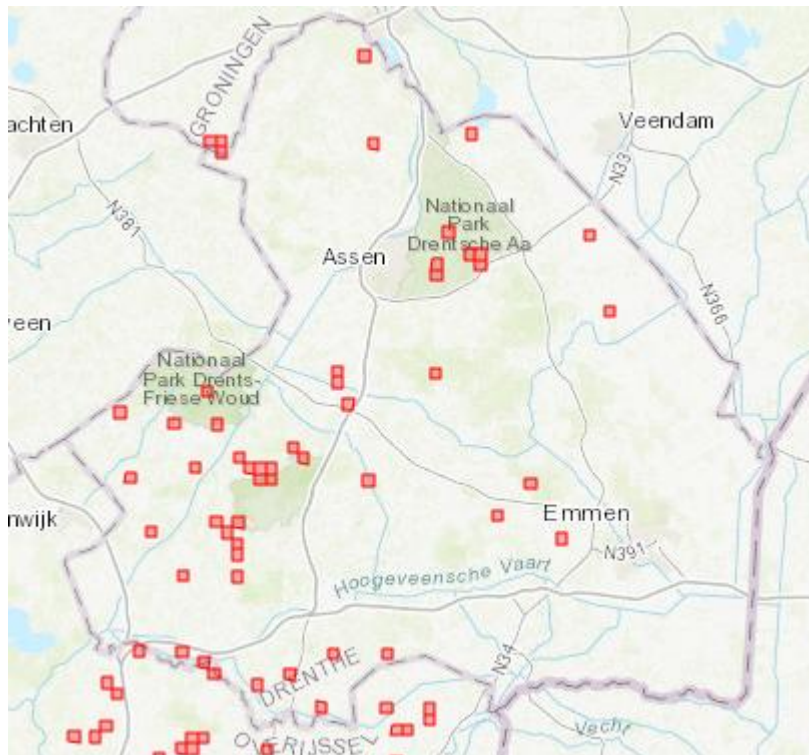

In Drenthe zijn er inmiddels 19 werkgroepen actief voor de steenuil. Helaas zijn er enkele gebieden waar (nog) geen steenuilen aanwezig zijn of zijn vastgesteld. Zonder de gegevens van de vrijwilligers van de werkgroepen is het onmogelijk om een goed beeld te krijgen van de steenuilenpopulatie van Drenthe.

	<i>Territoria</i>	<i>Broedsels</i>	<i>mislukte broedsels</i>	<i>% broedsels mislukt</i>	<i>Gemiddeld jongen per broedsel</i>	<i>Jongen</i>	<i>% jongen t.o.v. eieren</i>	<i>eieren</i>
Vogelwacht Uffelte e.o.	57	44	18	41%	1,8	79	54%	147
Het Stroomdal (Coevorden)	17	15	2	13%	2,5	38	81%	47
Natuurvereniging Zuidwolde	7	11	0	0%	3,0	33	97%	34
Vliegvlug Meppel (schatting)	14	6	0	0%	0	13	65%	13
KNNV Assen	7	5	2	40%	1,2	6	40%	15
IVN Aa & Hunze (schatting)	3	3	1	34%	1	9	64%	9
Borger e.o.	0	0	0			0		0
IVN Zuidlaren	1	0	0			0		0
Wijster e.o.	11	6	1	17%	3,8	23	128%	18
Broekstreek	0	0	0			0		0
IVN Eelde/Paterswolde/Vries	4	2	0	0%	2,5	5	83%	6
Elim e.o.	1	0	0			0		0
Fluitenberg e.o.	0	0	0			0		0
IVN Roden/Norg	0	0	0			0		0
Oosterhesselen e.o.	11	9	2	22%	1,7	15	56%	27
Zeijen e.o.	0	0	0			0		0
Zwiggelte e.o.	0	0	0			0		0
Emmen e.o.	2	1	?			?		?
Hooghalen e.o.	2	2	0	0%	4,0	8	100%	8
Totaal	136	104	104	25%	2,2	229	68%	336

1.3. Waarneming.nl

Via waarneming.nl komen we regelmatig steenuilen op het spoor. Echter niet elke melding is te verifiëren en het blijkt regelmatig dat andere uilensoorten ook als steenuil worden ingevoerd in waarneming.nl. Zodra er een (voor ons) nieuwe locatie wordt gemeld, geven we dat door aan de lokale werkgroep om te zorgen dat er gericht gekeken kan worden of het daadwerkelijk een steenuil betreft. Waarnemingen op bekende steenuilenlocaties en waarnemingen met foto's erbij zijn het meest betrouwbaar en gebruiken we ook om de kaart te vullen van de aanwezige territoria in Drenthe.

Figuur 4: Kaart met waarnemingen in 2025 van Waarneming.nl

1.4. Groningen

In 2025 hebben we het eerste kennismakingsgesprek gevoerd met de werkgroep uit Groningen (Stichting Steenuilen Groningen). Zij werken met hetzelfde doel aan de populatieontwikkeling van de steenuilen in Groningen. Helaas zijn er in het Groningerland maar 4 broedparen van de steenuilen bekend. Twee van deze broedparen bevinden zich in het Dollard-gebied tegen Duitsland aan en twee broedparen bevinden zich bij De Haspel. Dit ligt net over de Drentse grens bij Een-West (gemeente Noordenveld). Deze populatie lijkt de meeste aanknopingspunten te bieden om een verbinding te maken met de Drentse populatie steenuilen. De komende jaren gaan we kijken hoe we dit met de lokale werkgroepen eventueel vorm kunnen geven.

1.5. Friesland

Ook in 2025 is de samenwerking met de Friese steenuilenwerkgroep doorgegaan. Inmiddels zijn er in Friesland 17 territoria van de steenuil bekend. Een deel daarvan bevindt zich langs de grens met Zuidwest-Drenthe (Westerveld). Een andere populatie bevindt zich richting de Afsluitdijk. Ook de

samenwerking m.b.t. markten, open dagen en lezingen is voortgezet. Afgelopen jaar zijn er op verzoek van de Friese werkgroep enkele lezingen gehouden door onze stichting in Friesland. Meer daarover verderop in de verslag.

Figuur 5: Steenuil in tussenportaal van de nestkast

2] ACTIVITEITEN STUD

In 2025 hebben we een mooi jaar achter de rug. Het jubileum en alle activiteiten daaromheen hebben ervoor gezorgd dat er behoorlijk wat overleggen hebben plaatsgevonden. Vooral in de periode maart tot oktober is er intensief overlegd in sub-groepjes binnen de jubileumcommissie. Deze sub-overleggen zijn niet opgenomen in het overzicht hieronder.

STONE-overleggen

- 08-03-2025 *STONE overleg (digitaal)*
- 13-09-2025 *STONE overleg (Culemborg)*
- 25-10-2025 *STONE Steenuilendag 2025*

Figuur 6: Erwin presenteert tijdens de STONE-dag over 25 jaar steenuilenbescherming in Drenthe voor 200 personen

Lezingen

- 19-05-2025 *Prestentatie voor leerkrachten –IVN Noord*
- 03-06-2025 *Lezing IVN Ooststellingwerf*
- 23-06-2025 *Les steenuilen – groep 4/5 - Diever*
- 24-06-2025 *Les steenuilen – groep 3 - Vledder*
- 27-06-2025 *Lezing D.A.R. Dierenambulance Hoogeveen*
- 04-10-2025 *Lezing tijdens Jubileumdag STUD*
- 25-10-2025 *Lezing Steenuilendag 2025*
- 04-11-2025 *Lezing IVN Borger-Odoorn*
- 19-11-2025 *Lezing Jachtvereniging Appelscha*

Figuur 7: Markt Valthe

Markten

- 18-05-2025 *Blauwe Bessen Kwekerij – Gasselternijvee*
- 24-05-2025 *Open dag wildopvang de Fûgelhelling*
- 15-06-2025 *Markt Valthe – Boer en Burger*
- 19-07-2025 *Fiets-4-daagse kraam STUD*
- 02-08-2025 *Markt van Melk en Honing – Zuidlaren*
- 09-08-2025 *Oogstdag – Lhee/Dwingeloo*
- 16-08-2025 *Oldtimerdag Ruinerwold*
- 04-10-2025 *Jubileummarkt STUD – Havelte*
- 13-12-2025 *Sfeervol Diever*
- 20-12-2025 *Nachtwandeling Terwisscha*

Overige overleggen

- 10-01-2025 Scholing Statistiek (STONE)
- 21-01-2025 Overleg subsidieaanvragen jubileum
- 28-01-2025 Overleg Jubileumdag Duurzaamheidscentrum Assen
- 26-02-2025 25 jaar STUD overleg
- 24-03-2025 Overleg Schaapskooi Holtingerveld – Jubileumdag
- 26-03-2025 Overleg Hans Post - Steenuiltekeningen
- 27-03-2025 Verkenning STUD-STONE gezamenlijke jubileumdag
- 31-03-2025 25 jaar STUD overleg
- 22-07-2025 25 jaar STUD overleg
- 01-09-2025 25 jaar STUD overleg
- 05-11-2025 Overleg STUD en Stichting Steenuilen Groningen
- 17-11-2025 25 jaar STUD evaluatie
- 09-12-2025 Bestuursvergadering STUD

Figuur 8: Overleg in de jubileumcommissie (Patrick en Joke).

3] FACILITERING STUD

Om het vrijwilligerswerk zo laagdrempelig mogelijk te maken voorzien we vanuit de stichting de werkgroepen van materialen. Dit zijn over het algemeen nestkasten, boombokken, geluidsapparatuur, veiligheidshesjes, ladders, klimgordels, informatiemateriaal, etc....

3.1. Uitgifte materialen.

Eén van de hoofddoelen is het uitgeven (faciliteren) van materialen aan de werkgroepen. Qua uitgifte hebben we dit jaar de volgende materialen uitgegeven:

	Nestkasten	Boombokken	Geluidsboxjes
<i>Voorraad 01-01-2025</i>	8	16	0
<i>Ingekocht</i>	30	30	3
<i>Uitgegeven</i>	27	36	3
<i>Voorraad 31-12-2025</i>	11	10	0
<i>Totale waarde uitgegeven materiaal</i>	€ 2.430,00	€ 540,00	€ 90,00

3.2. Uitleen materialen

Naast de uitgifte van materialen hebben we ook materialen die uitgeleend worden aan vrijwilligersgroepen, leerkrachten, leerlingen, etc... De volgende zaken zijn uitgeleend aan de groepen:

- Opgezette uilen (steenuil, kerkuil, ransuil, dwerguil, bosuil, oehoe, velduil) aan de Natuurvereniging Zuidwolde voor de Nacht van de Nacht.
- Leskist steenuilen, ransuil, kerkuil aan de Kentalisschool (school voor kinderen met spraak-taalproblemen) in Assen.

3.3. Aanschaf materialen

Om materialen uit te kunnen geven hebben we wel materialen nodig. Een deel kopen we in via officiële wegen, maar ook vrijwilligers doen hierin veel. Zo zijn Jan, Arend en Bert elke week bezig met het maken van pendelsystemen voor in de nestkasten. Zonder deze vrijwillige inzet hadden we de nestkasten niet door kunnen ontwikkelen in Drenthe. Deze pendelsystemen zorgen ervoor dat de marters de nestkasten nog minder goed in kunnen komen.

Figuur 9: Pendelkast als maatregel om predatie tegen te gaan.

Ook voor de markten worden materialen aangeschaft. Deze worden deels door onszelf gemaakt met een laserbrander. Dit gaat om de houten materialen. De houten planken e.d. worden ingekocht en door de vrijwilligers van het bestuur gebrand, zodat het een passend en duurzaam product wordt dat past bij de steenuilenwerkgroep. De opbrengst van de verkoop komt geheel ten goede aan de werkzaamheden van de stichting.

Figuur 10: Zelf gemaakte doppenwippers voor de verkoop.

3.4. Opslag materialen

Voor de opslag van de materialen mogen we al jaren gebruikmaken van de werkschuur bij de familie Bolling in Dieverbrug. We zijn erg blij met deze mogelijkheid, aangezien er door de jaren heen steeds meer materialen bij gekomen zijn voor de markten, uitleen en uitgifte voor de verschillende werkgroepen in Drenthe.

Figuur 11: In de werkschuur even rustig overleggen na het opruimen.

4] WERKGROEPEN

Hieronder de kaart met gebieden waarin de steenuilenwerkgroepen actief zijn. Dit jaar hebben we weer enkele gebieden op kunnen vangen met nieuwe coördinatoren. De gebieden bij Hoogeveen en ten oosten van Hoogeveen (Noordscheschut) zijn overgenomen door Roelof Timmerman uit Fluitenberg. Daarnaast is eind 2025 Marcel Dekker gestart in het gebied Elim-Hollandscheveld.

Figuur 12: Kaart van Drenthe met gebieden van de steenuilenwerkgroepen

Nog twee gebieden in Drenthe zijn vacant. Dat is het gebied van de Smildes, van Hoogersmilde tot en met Veenhuizen en het gebied ten Noorden van Emmen.

5] JUBILEUM 25 JAAR STUD

In het kader van het jubileumjaar van de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe (Stichting STUD) hebben we begin 2025 een projectplan opgesteld met daarin diverse activiteiten die we in het kader van ons jubileumjaar gepland hadden om uit te voeren.

De stichting STUD is opgericht op 8 maart 2000 door Hendrik Bloem en Gerhardus Reinder Klunder. In de tussentijd hebben er meerdere bestuur wissels plaatsgevonden. Op dit moment bestaat het bestuur van de stichting STUD uit 4 personen:

1. Erwin Bruulsema	(voorzitter)	sinds 2015
2. Okko Vos	(penningmeester en secretaris)	sinds 2015
3. Patrick Bolling		sinds 2019
4. Lenk van Zandwijk		sinds 2023

Aangezien het een hele klus zou worden om de al deze activiteiten uit te voeren met een bestuur van 4 personen hebben we een jubileumcommissie in het leven geroepen. Deze bestond bij aanvang uit 8 personen, maar door persoonlijke (privé) omstandigheden moesten twee commissieleden vroegtijdig afhaken en zijn we doorggegaan met 6 leden van de jubileumcommissie:

- Erwin Bruulsema
- Okko Vos
- Patrick Bolling
- Lenk van Zandwijk
- Joke van der Lei
- Dox Poiesz

In het projectplan waren verschillende activiteiten opgenomen die in het jubileumjaar zijn uitgevoerd. Hieronder een opsomming van deze activiteiten.

- Ontwikkeling nieuw logo
- Bordje Steenuilenerf
- Ontwikkeling folder
- Jeugdactiviteiten
- Kennisdag
- PR-activiteiten

Al deze onderwerpen worden verderop in dit verslag toegelicht en uitgebreider omschreven.

5.1. Nieuw logo

In 2025 is een nieuw logo voor de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe ontwikkeld. Dit logo moest aan een aantal eisen voldoen, zodat het breder inzetbaar is dan het logo dat nu gebruikt wordt:

- Het moet duidelijk weergeven wie we zijn
- Het moet duidelijk weergeven waar we actief zijn
- Het moet goed printbaar zijn
- Het moet goed te branden zijn op houten voorwerpen
- Het moet ook in zwart-wit te gebruiken zijn

Voor de ontwikkeling van het logo hebben we een lokale reclame-ondernemer (Exalto-reclame te Diever) bereid gevonden om ons te helpen. Het voldoet aan alle punten zoals hierboven genoemd. Hieronder ons nieuwe logo:

Figuur 13: Links: Nieuwe Logo Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe – Rechts: zwart-wit versie van het logo

Na de ontwikkeling van het nieuwe logo zijn er nieuwe PR-materialen aangeschaft. Deze zijn gepresenteerd en ingezet bij de kennisdag (kennisochtend en jubileummarkt) op 04 oktober 2025. En daarna bij verschillende lezingen, de landelijke steenuilendag van STONE en bij markten. Het logo werd goed ontvangen door de vrijwilligers en professionals die wij gesproken hebben tijdens de kennisdag en daarna. De onderstaande materialen zijn met het nieuwe logo ontworpen:

- Banners (gebruik tijdens lezingen en binnenactiviteiten) zie hieronder de drie banners die zijn aangeschaft.

Figuur 14: Banners STUD

Figuur 15: Banner tijdens de kennisdag

- Beachvlaggen (gebruik tijdens markten en buitenactiviteiten, zoals NL-doet). Hiervan hebben we 4 stuks aangeschaft (2 lichte versie en 2 donkere versie)

- Spandoeken (gebruik tijdens markten en buitenactiviteiten, zoals NL-doet)

Figuur 16: Spandoek met fondsen en subsidieverstrekkers

Figuur 17: Spandoek voor gebruik bij buitenactiviteiten, zoals markten

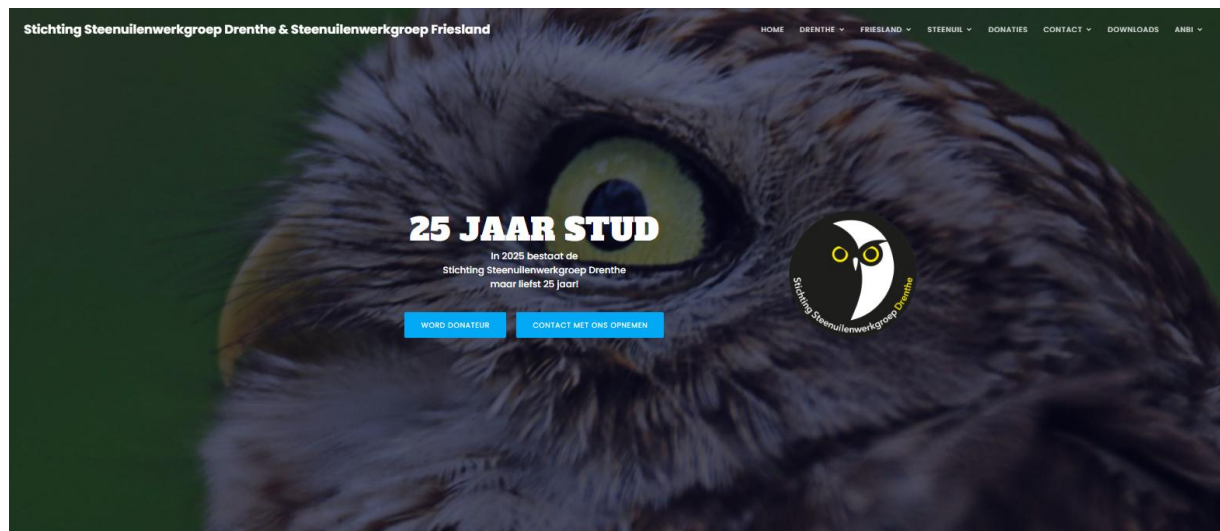
Figuur 18: Spandoek in de ruimte bij de kennisochtend

- Speldjes: De speldjes (samen met een houten pen, nieuwe folder en het boekje 25 vragen en antwoorden rondom de Steenuil) kregen alle gasten van de kennisdag mee in een goodiebag.

Figuur 19: Emaille speldjes met het nieuwe logo van STUD

- Website: De website hebben we begin 2025 helemaal vernieuwd en zo ingericht dat het weer voldoet aan de maatstaven van de huidige tijd. Hierop zijn ook alle jubileumacties te vinden en hebben we de logo's naar de subsidiegevers en fondsen vermeld met een link naar de websites. Zie ook www.steenuilendrenthe.nl

Figuur 20: website www.steenuilendrenthe.nl

- Tasjes (goodiebag voor jubileumdag)
Voor de goodiebags voor de jubileumdag zijn katoenen tasjes besteld met het logo van STUD erop. Deze tasjes zijn herbruikbaar. In de tasjes kregen de aanwezigen een speldje, boekje 25 vragen en antwoorden over de steenuil, houten pen van STUD en een nieuwe folder mee naar huis.

Figuur 21: tasjes voor de goodiebags

5.2. Bordje steenuilenerf

Als waardering richting de gastgevers (bewoners met steenuilen op het erf) hebben we een bordje ontwikkeld die bij het erf geplaatst kan worden. Hieronder is het bordje te zien. Deze zijn onlangs uitgegeven op de eerste erven en aan een deel van de coördinatoren in de provincie. Erfbewoners (gastgevers) reageren hier heel positief op en geven aan dat ze dit erg waarderen.

De volgende punten waren enkele wensen m.b.t. het bordje die we in het projectplan hadden benoemd: (het formaat van het bordje is geworden 10 x 15 cm)

- Foto's van steenuil (foto door André Eijkenaar)
- Nieuwe logo Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe
- Logo's fondsen en sponsors (die bijdroegen aan dit bordje)
- QR-code naar website (www.steenuilendrenthe.nl) voor meer informatie (hier hebben we vanaf gezien i.v.m. eventuele veroudering van de QR-code).
- Tekst: Dit erf is steenuilvriendelijk (is iets aangepast)

Uiteindelijk hebben we 400 bordjes besteld die in de komende jaren over de verschillende werkgroepen worden verspreid in de provincie. Vrijwilligers van de steenuilen beoordelen welke erven in aanmerking komen voor deze bordjes en gastgevers kunnen aangeven of ze van dit aanbod gebruik willen maken. De bordjes zijn gedrukt op dibond. Op het moment dat de bordjes op zijn kunnen we die via Exalto-reclame bij laten drukken. Vanuit andere landelijke werkgroepen is al interesse getoond in dit ontwerp.

Figuur 22: Bordje Steenuilvriendelijk erf

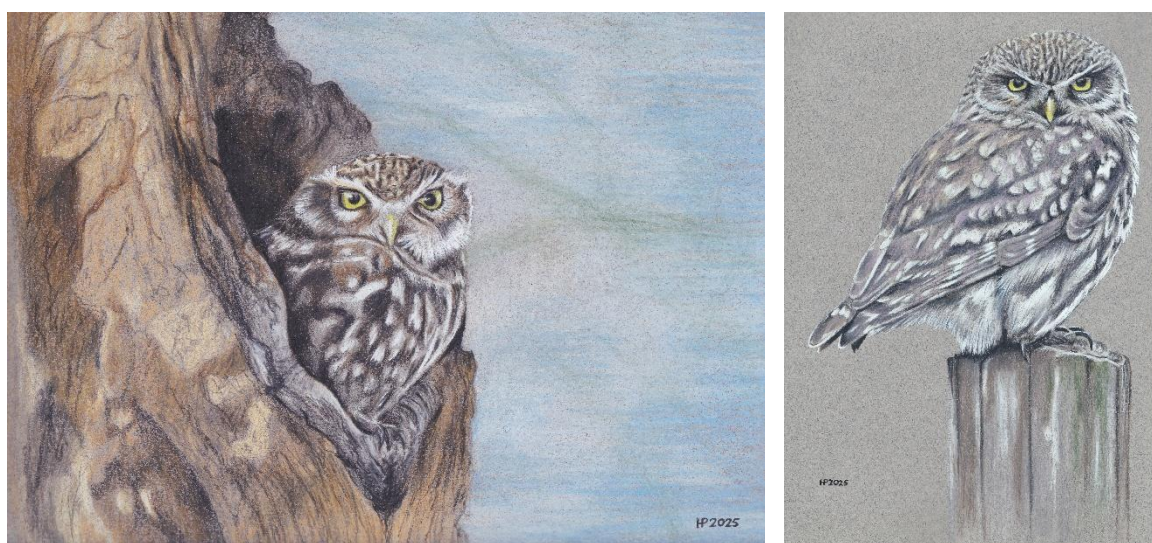
5.3. Ontwikkelen folder

Voor het ontwikkelen van de nieuwe folder hebben we tekeningen laten maken van een steenuilenerf en de steenuil zelf. Deze tekeningen hebben we deels gebruikt voor de folder, maar ook voor ander drukwerk (posters, flyers, jaarverslag, etc...), website en andere uitingen vanuit de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe.

Hieronder de folder en de verschillende tekeningen die we hebben laten maken voor de jubileumactiviteiten. Deze folders worden verspreid tijdens evenementen, markten, lezingen, maar ook op erven bij erfeigenaren/gastgevers, vrijwilligers en andere geïnteresseerden.

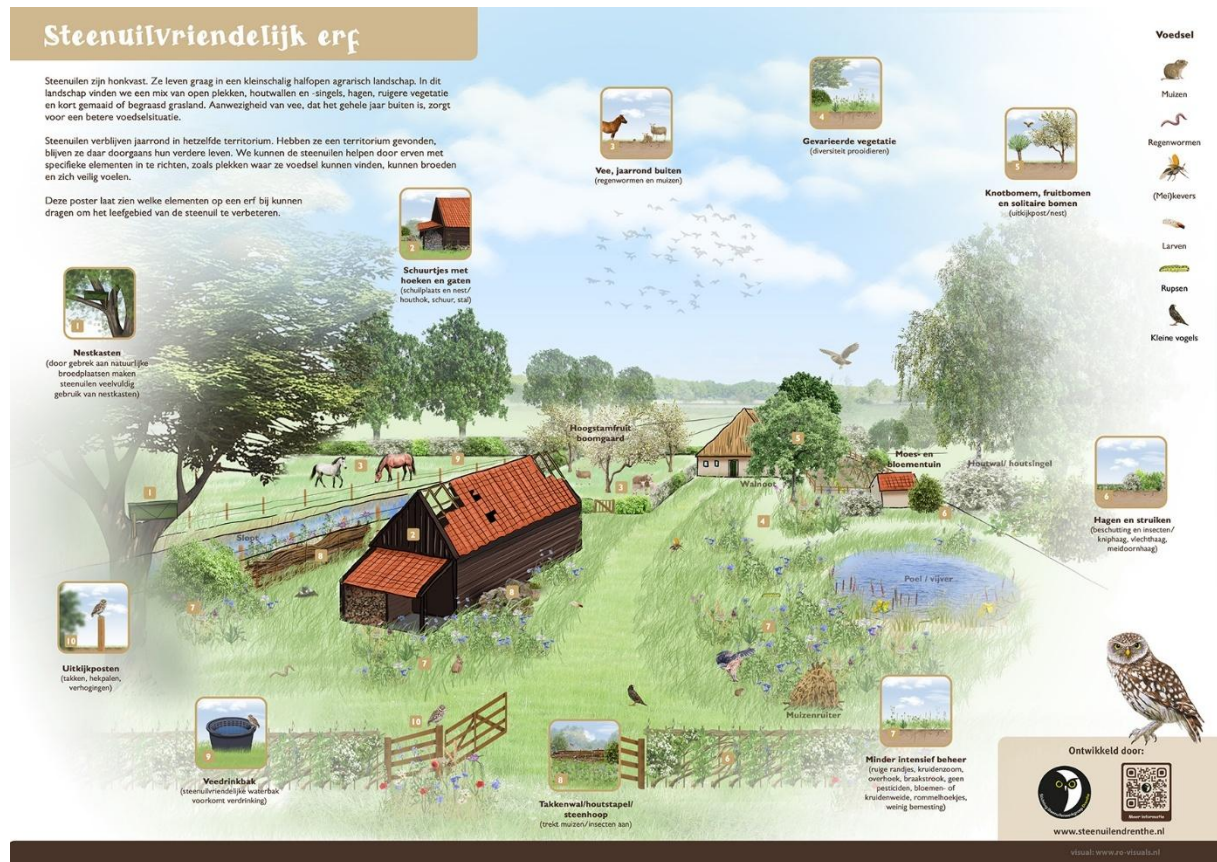

Figuur 23: tekeningen gemaakt door Hans Post (kunstenaar)

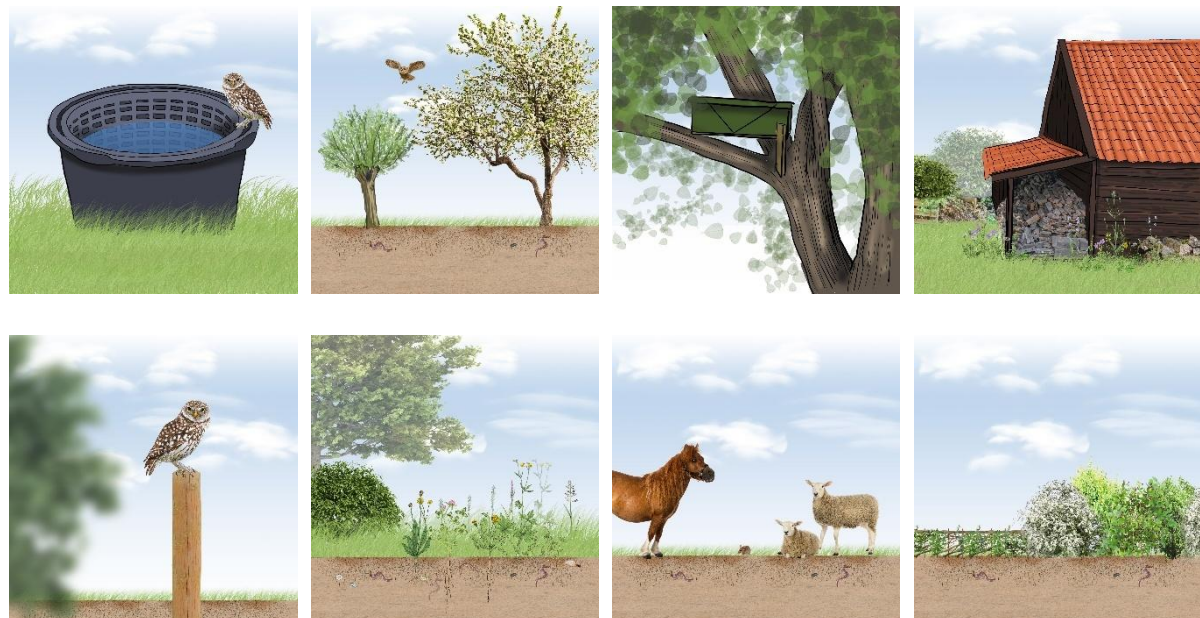

Figuur 24: gedigitaliseerde tekeningen van Hans Post

De tekeningen zijn professioneel gemaakt. De rechten van de tekeningen hebben we als STUD en dus mogen we de tekeningen voor verschillende doeleinden gebruiken.

Figuur 25: Tekening steenuilvriendelijk erf door Anoula Voerman (RO-Visuals)

Figuur 26: Losse tekeningen door Anoula Voerman (RO-Visuals)

WORD NU DONATEUR!

Stichting STUD faciliteert de werkgroepen in Drenthe die zich inzetten voor steenuilen. Met uw bijdrage kunnen we de steenuilen in Drenthe blijven beschermen.

U kunt contact met ons opnemen via info@steenuilendrenthe.nl om donateur te worden.

Of maak uw bijdrage over op ons rekeningnummer:
NL17 RABO 0308 8123 44
o.v.v.: Donatie (en uw mailadres)

Vaste donateurs ontvangen elk jaar het uitgebreide jaarverslag van de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe.

Onze stichting heeft een ANBI status.

RSIN: 816231114
KvK: 04061497

Elk bedrag is zeer welkom en komt volledig ten goede aan de bescherming van de steenuilen in Drenthe.

Contact:
info@steenuilendrenthe.nl
www.steenuilendrenthe.nl

Samen in actie

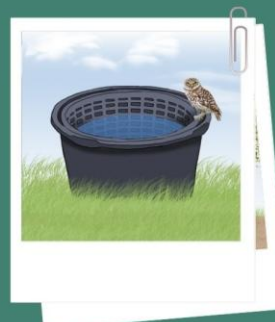
voor de Steenuil
in Drenthe

Steenuilen zijn afhankelijk van kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. Hoogstamboomgaarden, paarden- en schapenweides, houtwallen en -singels, meidoornhagen en poelen maken het landschap geschikt voor de steenuil. Een rommelig erf binnen dit kleinschalige agrarische landschap heeft de voorkeur. Hier is altijd wel voedsel, schuilgelegenheid en een nestplek te vinden.

Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe (Stichting STUD) is opgericht op 8 mei 2000. De reden was de gedeelde bezorgdheid over de niet zo rooskleurige situatie waarin de steenuil in Drenthe verkeerde. Daarnaast was er behoefte aan om de diverse personen en werkgroepen die zich bezighielden met onderzoek en facilitering van de steenuil in Drenthe met elkaar te verbinden.

In Drenthe zijn naar schatting zo'n 150 tot 250 broedparen van de steenuil aanwezig.

NESTKAST OPHANGEN?

Denkt u er over om een nestkast op te hangen voor de steenuil? Neem dan contact op met onze stichting of met een lokale werkgroep, zodat de vrijwilligers kunnen beoordelen of het ophangen van de nestkast kans van slagen heeft.

WERKZAAMHEDEN WERKGROEPEN

De werkgroepen in Drenthe helpen de steenuilen in Drenthe op verschillende manieren:

- Nestgelegenheid
- Inventarisatie
- Voorlichting

Figuur 27: De nieuwe folder, met het nieuwe logo en de tekeningen die gemaakt zijn door RO-Visuals

5.4. Jeugdactiviteiten

Provinciale bijeenkomst Uilen en Roofvogels IVN Natuureducatie (NOORD)

Op 19 mei 2025 heeft de provinciale bijeenkomst plaatsgevonden voor leerkrachten. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door IVN Noord (Natuureducatie) voor leerkrachten in de provincie Drenthe. Tijdens deze middag is er gestart met een biologisch moment (verwondering), waarna een presentatie over uilen en roofvogels heeft plaatsgevonden. Daarna heeft de groep in 2 workshoprondes de verschillende presentaties gevolgd. Dit om de leerkrachten die aanwezig waren te inspireren.

- Samenwerking IVN Noord, Wildopvang Fûgelhelling Ureterp
- Aanwezig: 20 leerkrachten/bovenschools NME-ers
- Presentatie en workshop door Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe
- Workshop: Braakballen van roofvogels en uilen

Spreekbeurtbriefje voor markten

We hebben een flyer ontwikkeld die uitgedeeld wordt tijdens markten, lezingen en lessen op scholen voor kinderen die een spreekbeurt willen houden over uilen en m.b.t. uitleen materialen die wij kosteloos beschikbaar stellen voor dit soort activiteiten.

LES-/ SPREEKBEURT KIST

*Wil jij een
spreekbeurt of les
over de steenuil
geven? Dat kan met
deze prachtige,
handige kist!*

**Wat zit er in?
Een opgezette uil,
steenuilenfoto's, boekjes
en nog veel meer.**

**Voor informatie over het lenen van de
les-/spreekbeurtkist of het afstemmen over
een mogelijke gastles, neem contact op met:
markten@steenuilendrenthe.nl**

Figuur 28: Flyer voor les-/spreekbeurtkist

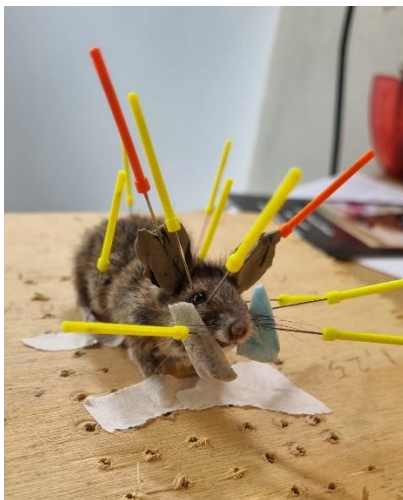
Spreekbeurtkisten maken Steenuilen

Voor lessen op scholen zijn er twee leskisten ontwikkeld. De leskist bestaat uit een steenuilennestkast met daarin:

- Een opgezette steenuil
- Een opgezette muis
- In epoxy gegoten resten uit een braakbal
- In epoxy gegoten meikevers
- Memoriestick met informatie en foto's
- Pendelsluis en een gewone sluis
- Martervel (als predator)
- Boekjes met informatie

Figuur 29: Leskist (nestkast) met handvaten om deze makkelijk te vervoeren.

Figuur 30: Enkele dingen die in de leskist zitten

4 tot 10 lessen op scholen geven over uilen

Dit jaar hebben we op drie scholen lessen verzorgd over de steenuilen. Dit m.b.v. de leskisten op één school en hiervoor staan nog twee scholen ingepland om te bezoeken. Daarnaast hebben we op één school een les verzorgd over braakballen pluizen.

Naast de lessen op de scholen hebben we op de markten en op onze jubileumdag diverse activiteiten ondernomen voor de jeugd in de basisschoolleeftijd. Ook iets oudere jeugd haakt vaak aan bij het braakballen pluizen. Hierbij wordt door de vrijwilligers antwoord gegeven op vragen die de kinderen hebben. Op deze manier hebben we dit jaar ook weer honderden kinderen weten te bereiken.

Bij de Provinciale bijeenkomst Uilen en Roofvogels IVN Natuureducatie (NOORD) op 19 mei 2025 hebben we 20 leerkrachten van verschillende scholen geïnspireerd met informatie en activiteiten rondom de steenuil. Hiermee hebben we ook minimaal 20 scholen bereikt.

5.6. Kennisdag

Op 4 oktober heeft de kennisdag plaatsgevonden. De dag stond in het teken van kennisdeling, uitwisseling, ontmoeten en netwerken. De kennisdag bestond uit twee delen: de kennisochtend met een lezingenprogramma en de jubileummarkt in de middag. Deze dag heeft plaatsgevonden bij de Holtinger Schaapskooi te Havelte. De ochtend vond binnen plaats in de lammerenkooi. Hierbij waren uiteindelijk 62 personen aanwezig. Onder de aanwezigen waren veel vrijwilligers en coördinatoren van de steenuilen uit de provincie Drenthe aanwezig, alsmede enkele erfeigenaren (gastgevers). Daarnaast waren ook vrijwilligers aanwezig van de steenuilenwerkgroepen van Friesland, Groningen en Overijssel.

Hieronder een lijstje met organisaties waar vanuit vrijwilligers aanwezig waren:

- Vogelwacht Uffelte e.o.
- Natuurvereniging Zuidwolde
- IVN Emmen
- IVN Aa en Hunze
- Vliegvlug Meppel
- Steenuilenwerkgroep Borger e.o.
- Steenuilenwerkgroep Wijster e.o.
- KNNV Assen
- IVN Eelde-Paterswolde
- Steenuilen Oosterhesselen e.o.
- Steenuilen Elim e.o.
- STONE Steenuilen Overleg Nederland
- Holtinger Schaapskooi
- Landschapsbeheer Diver
- Het Stroomdal Coevorden
- Steenuilenwerkgroep Fluitenberg e.o.

Naast vrijwilliger waren ook de volgende professionele organisaties vertegenwoordigd:

- Het Drentse Landschap
- Agrarische Natuur Drenthe
- Landschapsbeheer Drenthe
- Staatsbosbeheer
- Wildopvang de Fûgelhelling te Ureterp
- Zorgboerderij de Gaegelpolle – Oosterwolde

Helaas waren de overheden niet aanwezig. Wel ontvangen zij het jaarverslag over 2025, met daarin een terugblik op deze kennisdag en alle andere resultaten over 2025 van de steenuilenwerkgroepen in Drenthe.

Het programma van de kennisochtend (zaterdag 04 oktober 2025) zag er als volgt uit:

09:30 – 09:45 uur	Inloop
09:50 – 10:00 uur	Opening
10:00 – 10:25 uur	Presentatie 25 jaar STUD
10:30 – 10:55 uur	Presentatie Wildopvang Fûgelhelling – Het opvangen en uitzetten van (steen)uilen in het wild
11:00 – 11:15 uur	Pauze
11:30 – 11:55 uur	Presentatie STONE – 40 jaar steenuilenbescherming in de Zuidwest achterhoek en wat dat voor resultaten oplevert
12:00 – 12:10 uur	Afsluiting ochtendprogramma
12:10 – 13:00 uur	Lunch en informele afsluiting

**UITNODIGING
KENNISOCHTEND
STEENUILEN**

**Zaterdag
4 oktober 2025
9:30 - 13:00 uur**

Locatie: Van Helomaweg 16
Holtinger Schaapskooi
in Havelte

Programma

09:30 – 09:50 uur Inloop (koffie – thee)

09:50 - 10:00 uur Opening door dagvoorzitter

10:00 - 12:05 uur Lezingenprogramma (incl. pauze)

- Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe 25 jaar
- Fûgelhelling - opvang van (steen)uilen
- STONE - 40 jaar onderzoek naar steenuilen

12:05 – 13:00 uur Lunch en informele afsluiting

De jubileumactiviteiten worden mede mogelijk gemaakt door:
Cultuurfonds Drenthe, Provincie Drenthe, Groene Bondgenoten, ID-tafel Westerveld, Bettie Wiegmanfonds, Bercoop Fonds, IJsvogelfonds, Gemeente Aa en Hunze, Rabobank Het Drentse Land.

Figuur 31: Flyer kennisochtend, deze is vooral digitaal verspreid onder genodigden en geïnteresseerden

Een belangrijk onderdeel dat in de presentaties naar voren kwam is de waarde van het landschap voor de steenuil en dat de steenuil kan dienen als ambassadeursoort voor het kleinschalig agrarisch landschap.

Tussen de middag hadden we voor de aanwezigen van het ochtendprogramma een geheel verzorgde lunch geregeld, die goed in de smaak viel. Voor de kraamhouders (die druk waren met het inrichten van de kramen) waren er lunchpakketten die uitgedeeld werden.

Helaas was de provincie Drenthe niet in de gelegenheid om een presentatie te komen geven over de BasisKwaliteit Natuur. We hopen dit op de jaaravond 2026 alsnog te kunnen plannen met de Provincie.

De jubileummarkt (van 12:00 uur tot 16:00 uur) was vrij toegankelijk en op hetzelfde terrein als de kennisochtend (maar dan buiten). In totaal waren er 18 kraamhouders. Kraamhouders waren onder andere: verrekijkershop Beilen, Fûgelhelling Ureterp, Zorgboerderij de Gaegelpolle, Bijenvereniging

Ruinen, Vogelwacht Uffelte, een preparateur, De Holtinger Schaapskooi, Wildlife Monitoring Solutions, onze stichting, Het Drentse Landschap, Landschapsbeheer Drenthe, Dierenambulance DAR.

Figuur 32: Flyer Jubileummarkt (hiervan zijn 1000 stuks verspreid op papier en daarnaast is deze digitaal zo veel mogelijk gedeeld.

Helaas viel de middag in het water toen rond 13:30 uur windvlagen (windkracht 7) opstaken die het te onveilig maakten om de markt door te laten gaan. We hebben dus moeten besluiten om de markt vroegtijdig af te blazen. Het was hierbij mooi om te zien dat de aanwezige bezoekers en vrijwilligers er met elkaar de schouders onder gezet hebben om te zorgen dat iedereen de spullen weer (zonder schade) ingepakt kreeg. In de omgeving zijn die dag ook meerdere markten niet doorgedaan of vroegtijdig afgeblazen.

We hebben als bestuur van STUD besloten om voor 2026 te kijken (in het voorjaar) om opnieuw een markt te organiseren. De kraamhouders waren allen enthousiast over de organisatie en hebben aangegeven graag weer te komen. Daarnaast ligt het draaiboek nu klaar en kunnen we relatief eenvoudig de markt herhalen.

Ondanks dat het vroegtijdig werd afgebroken hebben we met de aanwezigen op de binnenlocatie de dag nog goed kunnen afsluiten met een hapje en een drankje. Dit werd zeer gewaardeerd door de aanwezigen.

In Bijlage 1 een foto-impressie van de kennisdag. Gemaakt door onze vrijwillige fotograaf Nieke Ambrosius.

**JUBILEUMMARKT
STEENUILEN**

**Zaterdag
4 oktober 2025
12:00 - 16:00 uur**

Locatie: Van Helomaweg 16
Holtinger Schaapskooi
in Havelte

Voor jong en oud:

Diverse jeugdactiviteiten:
Braakballen pluizen, verrekijkers
uitproberen, neem een kijkje in de
dierenambulance en nog veel meer

Mede mogelijk gemaakt door:
Cultuurfonds Drenthe, Provincie Drenthe, Bercoop Fonds
Groene Bondgenoten, ID-tafel Westerveld, Rabobank
Het Drentse Land, Bettie Wiegmanfonds, Vogelbescherming Nederland,

5.7. PR Jubileum STUD

Ook dit jaar hebben we weer ingezet op verschillende media-activiteiten vanuit de steenuilenwerkgroep. Niet alleen vanuit het jubileum hebben we aandacht gegenereerd, maar ook vanuit de reguliere activiteiten (zie hoofdstuk 1).

Qua PR hebben we het volgende gedaan in het kader van het 25-jarig bestaan. We hebben verschillende media benaderd om een stuk te plaatsen. Hieronder een overzicht van een aantal mediakanalen die we bereikt hebben om in te zetten:

- RTV-Drenthe
<https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/17835366/al-25-jaar-ontfermt-stichting-zich-over-het-kleinste-uiltje-in-nederland-tijd-voor-een-feestje>
- Dagblad van het Noorden met een special m.b.t. 25 jaar STUD

- Lokale weekbladen en lokale krantjes voor het onder de aandacht brengen van het steenuilenvrijwilligerswerk en de ontwikkelingen van de steenuilenpopulatie in Drenthe.

Voorpagina Nieuws Sport Drentse 1000 Kijk Luister Weer

Al 25 jaar ontfermt stichting zich over het kleinste uiltje in Nederland: 'Tijd voor een feestje'

3 oktober, 11:37 • 2 minuten leestijd

De steenuil is de kleinste uil van ons land

© Ruurd Jelle van der Leij

Voor het kleinste uiltje van Nederland gaat morgen de vlag uit. De Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe bestaat vijftientig jaar en viert daarom morgen feest.

"Wij faciliteren alle steenuilenwerkgroepen in de provincie", vertelt Erwin

Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe viert 25-jarig jubileum

Op zaterdag 4 oktober wordt in Havelte een feestje gegeven door Steenuilenwerkgroep Drenthe. De stichting bestaat dit jaar 25 jaar, een jubileum om bij stil te staan. Het ochtendprogramma start om 9.30 uur en bestaat uit diverse lezingen voor betrokken vrijwilligers, natuurorganisaties en andere geïnteresseerden.

Er zijn lezingen van Erwin Bruilerna namens de steenuilenwerkgroep, Hetty Sinnema van Wiedepang de Fugelhelling en van de landelijke steenuilenwerkgroep (STONE). Kijk voor meer informatie over de inhoud en aanmelden op de website: www.steenuilendrenthe.nl

Kom naar de jubileummarkt

Van 12.00 tot 16.00 uur is iedereen welkom op een gezellige en informatieve belevingsmarkt rondom de schaapskooi.

Naast de steenuilenwerkgroep staan allerlei andere (natuur-)organisaties met leuke cadeauartikelen, nestkasten en verrekijkers. Ook wordt er informatie gegeven over het vergroenen van je omgeving. Dit is niet alleen steenuilvriendelijk, ook allerlei andere soorten profiteren hiervan.

Voor de jongste bezoekers (<12 jaar) is er een stempelkaart waarmee ze bij diverse kramen leuke activiteiten kunnen doen. Van natuurquiz tot braakballen pluizen. Ook kunnen ze een kijkje nemen in de dierenambulance van de D.A.R.

Bij een volle stempelkaart krijgen ze een cadeautje.

Steenuilbescherming in Noord-Nederland

De steenuil is het kleinste uiltje dat in de Nederland voorkomt. Het houdt van een kleinschalig landschap met rommelige erven, plekken met hagen, hoogstamfruit en vervallen schuurtjes. Deze vindt je vooral nog aan de oostkant van Nederland.

De Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe zet zich met ruim 150 vrijwilligers in om de soort in deze provincie te ondersteunen. Op dit moment zijn er 150-200 broedparen bekend in Drenthe. Dat betekent dat de steenuil het in onze provincie het beste doet van de drie noordelijke provincies. In Friesland is men sinds eind 2023 ook intensiever begonnen met het monitoren en ondersteunen van de steenuil. Op dit moment zijn er zijn 15-20 broedparen bekend. In Groningen waren in 2025 in het broedsizoen slechts 4 paren bekend. Er worden geschikte nestkasten opgehangen en er wordt gemonitord hoe het de soort vergaat. Dit vergt heel veel manuren, die men met liefde aan dit handje vol uil besteedt.

Naast het werk in het veld wordt er vooral veel voorlichting gegeven. Dit gebeurt tijdens lezingen en op markten. Er wordt momenteel gewerkt aan een spreekbeurtenpakket en een leskist, zodat er ook op scholen aandacht aan de steenuil kan worden besteed. Deze zullen binnenkort beschikbaar zijn.

Wil je meer weten over welke wat de werkgroepen allemaal doen? Kijk dan op de website: www.steenuilendrenthe.nl

In het kort:

Jubileumdag Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe

Datum: zaterdag 4 oktober 2025

Tijd: 9.30-13.00 uur Lezingen en lunch (aanmelden noodzakelijk)

Tijd: 12.00-16.00 uur Jubileummarkt (vrij toegankelijk)

Locatie: Schaapskooi Holtingerveld, Van Helomaweg 16, Havelte

Parkeren: Toegangspoort Holtingerveld, van Helomaweg 18, Havelte

Meer informatie: www.steenuilendrenthe.nl

Eropuit

Agenda

- ma 6 oktober: Inlooppreekuur op en tablet van 14.00-16.00 uur
- ma 13 oktober: Kleintje Bleb en kleuters van 11.00-12.00 uur
- ma 27 oktober: Johan Veenstra streektaal van 19.30-21.00 uur
- vr 31 oktober: Drents veurle 10.00-11.00 uur, aanmelden v aan de balie

Matinee Concert 5 Diever!

Muziekvereniging Advendo n bijzondere muzikale dag, met minder dan Roelof Hamburg. Deze organisatie speelde 32 uur

Momenteel is hij organisat van begeleidt hij diverse koren in virtuositeit horen in Diever.

Zowel Advendo als de organ afwisselend en gevarieerd pr

De Ben van Werven, gaat vol (RUM). U kunt dan kiezen uit liederen zoals Psalmen, Gez de Evangelische liederbundel, dan bieden we u de mogelij eenvoudige maaltijd te nutt kunt wat ook in de Kruisker

Programma:

- Matineeconcert: 11

Entree: € 10,- (Alleen conc

Wilt u mee eten? Dan beta

Locatie: Kruiskerk, Diever,

Avondprogramma:

- Avonddienst - "Ri

Entree: Gratis

Locatie: Kruiskerk, Diever,

Aanmelden kan tot een w

Brassbanddiever@gmail.c

Laat u verrassen door pra

unieke klanken van Roel

beleving die u niet wilt m

- Websites van anderen:

Werkgroep Avifauna Drenthe
<https://www.avifaunadrenthe.nl> › algemeen › steenuilen ›

Steenuilenwerkgroep Drenthe 25 jaar ✓

25 sep 2025 — De Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe (Stichting STUD) nodigt u bij deze uit, op zaterdag 4 oktober 2025, voor een feestelijke jubileumdag, ...

RTV Drenthe
<https://www.rtvdrenthe.nl> › nieuws › al-25-jaar-ontferm... ›

Al 25 jaar ontfermt stichting zich over het kleinste uiltje in ... ✓

3 okt 2025 — Voor het kleinste uiltje van Nederland gaat morgen de vlag uit. De Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe bestaat vijfentwintig jaar en viert ...

Vogelwacht Uffelte
<https://www.vogelwachtuffelte.nl> › Evenementen ›

Jubileummarkt St. Steenuilenwerkgroep Drenthe ✓

4 okt 2025 — Steenuilenwerkgroep Drenthe bestaat 25 jaar en viert dit op deze dag voor jong en oud. Kom ook braakballen pluizen, verrekijkers uitproberen, ...

VerrekijkerShop
<https://verrekijkershop.nl> › evenementen ›

Jubileummarkt Steenuilenwerkgroep Drenthe 2025 ✓

Op zaterdag 4 oktober 2025 viert de Steenuilenwerkgroep Drenthe haar 25-jarig jubileum met een feestelijke Jubileummarkt bij de Schaapskooi in Havelte.

Groene Bondgenoten
<https://www.groenebondgenoten.nl> › lokaal › kennisda... ›

Jubileumactiviteiten 25 jaar Steenuilenwerkgroep Drenthe ⓘ

1 jan 2025 — Tijdens het jubileumjaar van de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe worden diverse activiteiten georganiseerd, zoals een kennisdag voor ...

Duurzaam Noordenveld
<https://www.duurzaamnoordenveld.nu> › uitnodiging-ju... ›

Uitnodiging: Jubileum Steenuilenwerkgroep Drenthe ✓

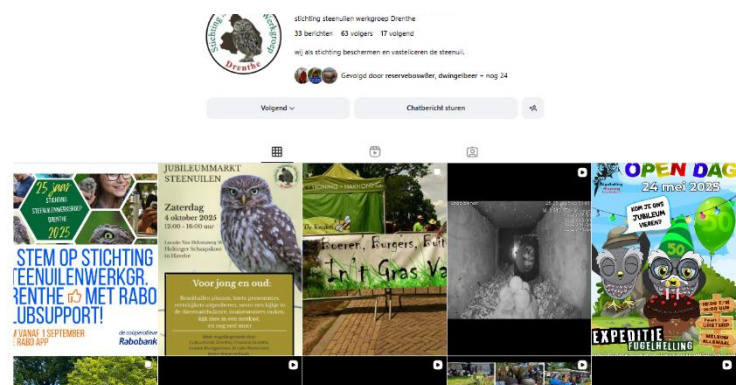
18 sep 2025 — De Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe (STUD) bestaat 25 jaar. Dat wordt gevierd op zaterdag 4 oktober 2025. Iedereen is van harte welkom!

Figuur 33: Verschillende websites hebben aandacht voor het jubileum en de kennisdag

- Sociale media (Facebook) inzetten om alle activiteiten te delen met de volgers. En ook de sponsors-fondsen-subsidieverstrekters noemen op de facebookpagina. Hieronder enkele berichten.
- Instagram inzetten als nieuwe media vanuit de steenuilenwerkgroep. Door het posten van korte berichten en filmpjes rondom de steenuilen.
- Website www.steenuilendrenthe.nl vernieuwen en alle sponsors, fondsen en donateurs vermelden. (staan vermeld op de website)

Figuur 35: facebookpagina STUD

Figuur 34: Instagrampagina STUD

5.8. Terugblik jubileumactiviteiten

Als jubileumcommissie kijken we terug op een zeer geslaagd jubileumjaar voor de Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe. Alle activiteiten die we gepland hadden hebben we kunnen uitvoeren met de beschikbare middelen van de subsidieverstrekters en de fondsen die toegekend zijn. Wij zijn hier heel dankbaar voor. Als commissie hebben we het hele proces als heel leerzaam ervaren en hebben we tijdens een evaluatievergadering goed kunnen terugkijken op hoe het gelopen is. Daarin hebben we ook enkele verbeterpunten aangegeven naar elkaar. Inmiddels ligt er een volledig draaiboek klaar voor de kennisdag/jubileumdag die ook door andere vrijwilligersorganisaties te

gebruiken is. Daarnaast hebben de jubileumactiviteiten bijgedragen aan nieuwe en vernieuwde samenwerkingen tussen verschillende organisaties. Een mooi voorbeeld hiervan is het opstarten van samenwerking tussen de drie noordelijke steenuilenprovincies (Drenthe, Friesland, Groningen) om zo provincie-overstijgend te kijken en populaties aan elkaar te verbinden. Ook contacten met overheden en andere organisaties hebben hierdoor een boost gekregen. Mooie structurele samenwerkingen om tot een groter resultaat te komen.

Op de landelijke Steenuilendag op 25 oktober 2025 werd er door de aanwezigen erg enthousiast gereageerd op de materialen die we ontwikkeld hebben en werd ook door twee organisaties gevraagd of het draaiboek gedeeld kon worden. Dat hebben we uiteraard gedaan met de desbetreffende organisaties.

6] FINANCIËEL EN SAMENWERKING

De reguliere ondersteuning van onze stichting wordt mede mogelijk gemaakt door donateurs, bijdragen voor lezingen, verkoop op markten en de volgende subsidieverstrekkers:

Ook dit jaar hebben we ook via andere kanalen gelden proberen te genereren. Op 3 locaties hebben we meegedaan met NL-doet en daarvoor een bijdrage ontvangen. En we hebben weer meegedaan met de Rabo ClubSupport actie.

6.2. Financiën jubileum

Om financieel goed door het jubileumjaar te komen hebben we bij verschillende fondsen en subsidies aangevraagd. Vele hiervan zijn toegekend en die middelen hebben we goed kunnen gebruiken om de jubileumactiviteiten te bekostigen. Hieronder het financiële jaaroverzicht en daaronder de logo's van de subsidieverstrekkers en fondsen die bijgedragen hebben aan onze stichting en jubileumactiviteiten dit jaar.

De fondsen/subsidies die ondersteunend zijn geweest in het jubileumjaar zijn:

	Voor jubileum	Reguliere activiteiten
- Rabobank Coöperatief Dividend	€ 7.500,-	
- Groene Bondgenoten	€ 1.000,-	
- Bettie Wiegmanfonds	€ 1.250,-	
- Bercoop Fonds	€ 250,-	
- Het Cultuurfonds Drenthe	€ 1.000,-	
- Gem. Westerveld (ID-Tafel Westerveld)	€ 2.500,-	
- Het IJsvogelfonds	€ 1.250,-	
- Provincie Drenthe	€ 3.000,-	€2.000,-
- Gemeente Aa en Hunze		€ 2.150,-

De Stichting Steenuilenwerkgroep werd in voor het jubileum in 2025 financieel ondersteund door:

Rabobank
Het Drentse Land

**groene
bondgenoten**
kennis • contacten • lokale impact

**Bettie
Wiegman**
F O N D S

provincie **Drenthe**

**BERCOOP
FONDS**

**het
cultuurfonds**

**Westerveld
verbonden**

**gemeente
Aa en Hunze**

Vogelbescherming
NEDERLAND

Het volledige financiële verslag vindt u op onze website.

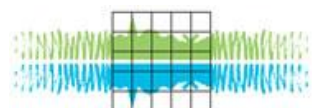
De Stichting steenuilenwerkgroep Drenthe heeft een samenwerking met:

Vogelbescherming
NEDERLAND

Vogeltrekstation

Landschapsbeheer Drenthe

Sovon

Heel Drenthe **Zoemt**

de Vogelhelling
Wildopvang
Noord-Nederland

Steenuilenwerkgroep
Fryslân

**stichting
STENUILEN**

GRONINGEN

7] VOORUITBLIK OP 2026

Een nieuw jaar en nieuwe kansen en uitdagingen. Uiteraard blijven we als Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe actief de vrijwilligers in de provincie ondersteunen met materialen, kennis en alles wat nodig is om de steenuilen te beschermen. Enkele nieuwe coördinatoren hebben aangegeven dat ze graag wat extra ondersteuning in het veld ontvangen met diverse werkzaamheden.

“Vrijwilligers zijn de sleutel tot een succesvolle steenuilenbescherming in Drenthe. De vrijwillige inzet gaat verder dan het investeren van tijd in de steenuilenbescherming. Het is een passie om de populatie van de kleinste uil in Nederland zich uit te laten breiden in Drenthe.”

Erwin Bruulsema – Voorzitter Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe

---

2026 zal in meerdere opzichten een bijzonder jaar worden. De Vogelbescherming Nederland en SOVON hebben in samenwerking met Stichting STONE de steenuil uitgeroepen tot vogel van het jaar 2026. Op basis hiervan heeft het bestuur van onze stichting besloten om ook in 2026 enkele extra activiteiten te gaan ondernemen. Houdt de mail, socials en website dus in de gaten.

Daarnaast zal in 2026 onze penningmeester Okko Vos na 11 jaar in het bestuur afscheid nemen. Gelukkig hebben we een vervangende penningmeester gevonden, en daarmee een vervangend bestuurslid. Dox Poiesz (ook in 2025 al actief bij onze club in de jubileumcommissie) zal het stokje overnemen van Okko. Uiteraard zullen we als bestuur op gepaste manier afscheid nemen van Okko als bestuurslid. Gelukkig zal Okko achter de schermen beschikbaar zijn als er vragen zijn vanuit het bestuur of wanneer er advies nodig is. De taken die Okko vervult in het bestuur zullen worden herverdeeld. Zo neemt Lenk de taak van vicevoorzitter voor zijn rekening en zal Patrick de uitgifte van de materialen op zich nemen.

Wij bedanken alle vrijwilligers voor hun inzet in 2025 en hopen ook weer op hun inzet te mogen rekenen in 2026.

Erwin Bruulsema (voorzitter)

Bestuur

Stichting Steenuilenwerkgroep Drenthe

BIJLAGE 1: FOTOVERSLAG JUBILEUMDAG

Figuur 36: Voorbespreking voorafgaand

Figuur 37: Bord steenuilvriendelijk erf en opgezette velduil

Figuur 38: Netwerken en bijkletsen voorafgaand aan de presentaties

Figuur 39: Aandachtig luisteren de aanwezigen

Figuur 40: De zaal (lammerenkooi) zit vol, dus we kunnen van start

Figuur 41: Voorzitter Erwin stelt de jubileumcommissie voor

Figuur 42: Bij een feestje hoort gebak

Figuur 43: Hetty Sinnema van De Fûgelhelling spreekt over opvang en uitzetten van uilen

Figuur 44: Voorbereiding en inrichting van marktkramen

Figuur 45: Genoeg voorraad voor de verkoop

Figuur 46: De goede samenwerking met de D.A.R wordt benadrukt door hun aanwezigheid

Figuur 47: Hoe monteert je een camera in de nestkast (Wildlife Monitoring Solutions)

Figuur 48: Het werk van de preparateur

Figuur 49: Vrijwilligers overleggen nog even

Figuur 50: Pauze, tijd om te netwerken

Figuur 51: De vrijwilligers van de Vogelwacht Uffelte e.o. zijn er klaar voor.

Figuur 52: Nog een laatste inspectie van de kraam.

Figuur 53: Napraten na een succesvolle kennisochtend

Figuur 54: Ronald en Pascal (STOND) vertellen over 40 jaar onderzoek

Figuur 55: Er komen prachtige en tot de verbeelding sprekende anekdotes voorbij

Figuur 56: Zorgboerderij de Gaagelpolle staat er klaarvoor

Figuur 57: Het Drentse Landschap met hun kraam

Figuur 58: De imkers van Ruinen met hun prachtige informatiewagen.

Figuur 59: Kijkers van de verrekijkershop staan uitgestald klaar.

Figuur 60: IVN Westerveld bezig met de laatste puntjes op de i.

Figuur 61: De infokraam van STUD wordt gevuld.

Figuur 62: De verrekijkershop

Figuur 63: Vrijwilligers bezig met de inrichting

Figuur 64: vanuit de kraam van Landschapsbeheer Drenthe.

Figuur 65: DIDO de mascotte van Diever. Pak mochten we lenen voor onze jubileumdag

Figuur 66: Er wordt druk uitgelegd m.b.t. de Fûgelhelling

Figuur 67: Uitreiking van de tekeningen aan de sprekers en organisatoren van de kennisochtend

Figuur 68: De kraam van STUD met de nodige belangstelling voor de nestkast

Figuur 69: Rond 13:00 uur was het mooi druk op de markt.

Figuur 70: de verschillende nestkasten worden bekeken.

Figuur 71: Toen de windvlagen kwamen werd er snel opgeruimd door de vrijwilligers

Figuur 72: Binnen ging het braakballen pluizen (met kinderen) nog even door.

Figuur 73: Na afloop de borrel met vrijwilligers, EHBO, verkeersregelaars en andere genodigden.

Figuur 74: Ook mascotte DIDO was er nog even tijdens de borrel